

der i saa Henseende maatte kunne være til Hindring for ham. Skal han saa tillige føre Bævis for sit Førfald, saa vil man i en ganske overordentlig Grad komme til at gribe ind i Borgernes Frihed og Birken for deres almindelige Interesser. Jeg kan ikke skjønne, at man, hvor meget man end kan ønske at faae Forlig bragt i Stand imellem Parterne, kan være berettiget til et saadant Indgreb i en Mand's personlige Frihed, i hans Ret til at gjøre, hvad han finder for godt, som dette er. Jeg skal dertil sige, at det er mig ogsaa meget paafaldende fra de Herrers Side at møde den stærke Uvillie imod at lade møde ved Saaførere. Jeg skal beklage, at den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts Adevalgfreds (Kjer) ikke er til Stede, for med tilstrækkelig Kraft at kunne hævde, at en Mand kan i saa Henseende lade sig repræsentere paa den Maade, han i det Hele taget finder for godt. Det forekommer mig, at naar han vil, at han skal kunne lade sig slaa ihjel af Kvaksalvere, saa maa han ogsaa have Ret til at lade møde til Forligsprøve ved en Sagfører. Jeg skal dertil yderligere sige for ikke at komme ind paa hele dette særlige Spørgsmaal, at det er min Overbevisning, at naar man først har den Tillid til en Mand, at man vil lægge Sagen, den være stor eller lille, i hans Haand og i saa Henseende har henvendt sig til ham — man kan ikke lade ham møde, med mindre man henvender sig til ham, og man kan jo lade være at henvende sig til ham — er det ganske urimeligt at antage, at man ikke ved Forligsmæglingen vilde følge den Mand's Instruction med Hensyn til, hvad han maatte anse for rigtig, og hvad han maatte fraraade. Og naar man som usaglyndig møder i Forligskommissionen med, hvad jeg vilde kalde en Instrux fra sin Sagfører, vil man endnu mindre end Saaføreren være i Stand til at skjønne over, hvad der fremkommer fra anden Side, fordi man mangler tilstrækkelig Indsigt til at kunne bedømme Rækkevidden af, hvad der i saa Henseende fremkommer. Der er en anden ganske betydelig Ulempe, som der efter min Mening er ved den nuværende Ordning, og det er den, som efter mit Skøn § 3 gaar ud paa at afhjælpe. Det er det, at man ved at indtænde den Paagældende til Forligsmægling, forinden man udtager Stævning imod ham, vilde i mangfoldige Tilfælde derved give ham en Advarsel, som han kunde benytte til at gjøre alle de Banfeligheder mod den Lovlige og gyldige Forhøvelse af Stævningen, som kommer bagæfter. Saavidt jeg skjønner, er Hovedbetydningen af § 3 den, at man under saadanne Forhold ikke er pligtig til at give det Lovlige Advarsel

til at møde mere end en Gang, og det kan i et ikke ganske ringe Antal Tilfælde være en meget praktisk og god Fremgangsmaade. Jeg skal iøvrigt hertil sige, at denne Regel af andre Grunde allerede nu gjaelder ved Sø- og Handelsretten, og at den benyttes der i meget stort Omfang for at undgaa Uleilighed og Tidsspilde, og jeg har ikke i fjerneste Maade mærket, at det skulde give Anledning til nogen som helst Banfelighed ved Sagens Vilgaaelse, at der i Forveien er udtaget Stævning, og Forholdene ere dog særlig uheldige der, idet man under den særegne Procesmaade, Sø- og Handelsretten har, er indskrænket til saa godt som umiddelbart efter Forligsmæglingen at give Tilsvaret i Sagen, hvis man ikke vil betragtes, som om man var udebleven. — Jeg skal iøvrigt blot tillade mig ganske faa Bemærkninger med Hensyn til, hvad der er fremkommet. Der er blevet anket over, at § 2 særlig refererer sig til Continuationsøgsmaal. Jeg skal dertil bemærke, at Continuationsøgsmaal navnlig kun kunne benyttes til at inddrage andre, særlig ved Hovedøgsmaalets Paabegyndelse ikke forfaldne Poster under Sagen, og man kan ingenlunde vilkaarligt inddrage hvad som helst under Continuationsøgsmaalet. Men saa meget synes klart, at naar en Sagvolder ikke under Forligsprøven har villet indrømme det Mindre, som oprindeligt er blevet fordret, er det saa meget mindre naturligt at tænke sig, at han skulde ville indrømme det Mere, som er blevet fordret ved Continuationsøgsmaalet. Hvis man vil gjøre Forligshypoteket gjældende overfor det Mere og det Mindre, vilde jeg snarest finde det rimeligt, om man vilde sige, at man ikke i Stævningen kan forlange Mindre end ved Forligsprøven; thi det var jo meget muligt, at Indstævnte, hvis han havde set, at man vilde nøies med Mindre, var gaaet ind paa Forliget. Forsaavidt det er blevet gjort gjældende med Hensyn til § 1, at Fogden ikke skulde være i Stand til at vide, til hvilken Tid dette Forlig bliver egzibelt, saa forekommer det mig, at dette Spørgsmaal klarer sig ganske simpelt. I alle de Tilfælde, hvor Fogden skjønner, at det ikke er indgaaet under de normale Forhold, og navnlig ikke ved den Forligskommission, hvor Sagen hørte hjemme, vil han ganske simpelt forlange af Udlægsgæveren, at han tilstrækkelig oplyser den Tid, paa hvilken den paagældende ordinære Forligskommission vilde have kunnet give Forligset Exgibilitet. Bestemmelsen indeholder altsaa en yderligere Forhindring for saadanne utilbørlige Forlig, som paa en eller anden